

Zrównoważony rozwój w regionach Polski i Litwy a wykształcenie społeczeństwa

Dorota Górecka

Katedra Zastosowań Informatyki i Matematyki w Ekonomii,
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
ul. Gagarina 13A, 87-100 Toruń, Polska
e-mail: dgorecka@umk.pl

Słowa kluczowe: zrównoważony rozwój, edukacja, zmodyfikowana metoda BIPOLAR, TOPSIS

Streszczenie: W 2015 roku Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDGs) zastąpiły – jako cele odniesienia dla rozwoju międzynarodowego na lata 2015-2030 – Milenijne Cele Rozwoju. Edukacja została zidentyfikowana wśród nich jako samodzielny cel nr 4 (SDG 4). Do tej pory udokumentowano, między innymi w publikacjach Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), szereg powiązań między edukacją i wykształceniem a innymi obszarami zrównoważonego rozwoju. Wiele z tych powiązań jest też dostrzeganych przez decydentów. Globalne raporty ONZ pokazują powiązania między edukacją a wszystkimi celami zrównoważonego rozwoju z wyjątkiem celu nr 14 (SDG 14) dotyczącego życia pod wodą. W przypadku większości celów powiązania przyczynowe zostały zidentyfikowane w obu kierunkach: od edukacji do innych obszarów docelowych i odwrotnie. Najbardziej podkreślane są powiązania między edukacją a wzrostem gospodarczym i godną pracą (SDG 8) oraz równością płci (SDG 5). Z kolei powiązaniom z czystą i dostępną energią (SDG 7), czystą wodą i warunkami sanitarnymi (SDG 6), zrównoważonymi miastami i społecznościami (SDG 11), odpowiedzialną konsumpcją i produkcją (SDG 12) oraz działaniami w dziedzinie klimatu (SDG 13) poświęca się znacznie mniej uwagi.

Biorąc pod uwagę sięgające XIII wieku relacje łączące Polskę i Litwę, celem wystąpienia jest ocena poziomu realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju w dwóch litewskich i siedemnastu polskich regionach na poziomie NUTS 2, a także weryfikacja związku pomiędzy wykształceniem a innymi obszarami harmonijnego rozwoju na tym obszarze. W badaniu wykorzystano metodę TOPSIS [Hwang, Yoon, 1981; Lai, Liu, Hwang, 1994] oraz zmodyfikowaną metodę BIPOLAR [Górecka, 2009; Górecka, Muszyńska, 2011]. Analiza opiera się na danych udostępnionych przez Eurostat.